

VÝROČNÁ SPRÁVA | 2016

Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu

Výročná správa 2016

OBSAH

1.	Identifikácia organizácie	3
2.	Personálne zabezpečenie organizácie	4
3.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	5
4.	Kontrakt organizácie s ústredným orgánom	6
5.	Dvojstranná oficiálna rozvojová spolupráca SR v roku 2016	7
6.	Hodnotenie rozvojovej spolupráce v roku 2016	17
7.	Čerpanie finančných prostriedkov v roku 2016	18
8.	Prehľad projektov ukončených v roku 2016	21

**SLOVENSKÁ AGENTÚRA
PRE MEDZINÁRODNÚ
ROZVOJOVÚ SPOLUPRÁCU**

Výročná správa rozpočtovej organizácie - Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu za rok 2016 bola spracovaná na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 1189 z 19. decembra 2001.

© Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu, 2017
Obálka - foto © Zuzana Letková

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Názov:	Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu
Sídlo:	Grösslingová 35, 811 09 Bratislava
Kontakt:	tel.: +421-2-6820-5011, fax: +421-2-6820-5012 e-mail: info@slovakaid.sk, www.slovakaid.sk
Rezort/zriaďovateľ:	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
Forma hospodárenia:	Rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet prostredníctvom rozpočtovej kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky
IČO:	31819559
Riaditeľka:	Dr. Ing. Zuzana Leťková
Počet zamestnancov:	12

---

2. Personálne zabezpečenie organizácie

V odpočtovom období od 1.1. do 31.12.2016 organizáciu riadila Dr. Ing. Zuzana Leťková. K 31.12. 2016 mala organizácia 12 zamestnancov a 5 osôb na dohodu o prácach mimo pracovného pomeru. Nevyhnutné služby týkajúce sa prevádzky SAMRS boli zabezpečené dodávateľským spôsobom: právne služby, IT podpora, telekomunikačné služby, správa webstránky a pod.

3. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (ďalej len „SAMRS“) je rozpočtovou organizáciou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (ďalej len „MZVaEZ SR“). Poslaním agentúry je zabezpečiť realizáciu oficiálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky v súlade s programovými a koncepčnými dokumentmi MZVaEZ SR a vlády SR, záväznými dokumentmi Európskej únie (EÚ), dokumentmi Organizácie spojených národov (OSN), Organizácie pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) a ostatnými medzinárodnými organizáciami a záväzkami.

Postavenie a pôsobnosť SAMRS určuje § 5 zákona č. 392/2015 o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení jednotlivých zákonov. V zmysle tohto zákona hlavnými činnosťami organizácie sú najmä:

- realizácia rozvojovej spolupráce vrátane humanitárnej pomoci, verejnej informovanosti, rozvojového vzdelávania a budovania kapacít prostredníctvom poskytovania dotácií, finančných príspevkov, zadaním zákaziek alebo iných nástrojov na základe rozhodnutia vlády,
- spolupráca so subjektmi pôsobiacimi v oblasti rozvojovej spolupráce na Slovensku aj v zahraničí,
- spolupráca s MZVaEZ SR pri tvorbe stratégií a iných koncepčných dokumentov,
- monitorovanie a kontrola realizácie rozvojových projektov,
- informovanie o aktivitách rozvojovej spolupráce prostredníctvom webovej stránky.

Realizácia oficiálnej rozvojovej spolupráce sa riadi základnými pravidlami a princípmi zahraničnopolitických priorít Slovenskej republiky a je v súlade s princípmi medzinárodnej rozvojovej politiky, najmä rozvojovej politiky Európskej únie a agendou pre trvalo udržateľný rozvoj po roku 2015 (*Transformujeme náš svet: Agenda 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj*).

SAMRS zabezpečuje všetky činnosti súvisiace s riadením a administráciou projektového cyklu v rámci *Strednodobej stratégie oficiálnej rozvojovej spolupráce SR na roky 2014-2018* a *Zamerania bilaterálnej rozvojovej spolupráce* pre príslušný rok. Ide predovšetkým o prípravu a vyhlasovanie výziev na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie alebo zadanie zákazky, hodnotenie predložených žiadostí, prípravu zasadnutí Komisie MZVaEZ SR, uzatváranie zmlúv s realizátormi projektov, finančné riadenie a kontrolu projektov, ich monitorovanie a hodnotenie.

Úlohou SAMRS je tiež poskytovanie podpory všetkým záujemcom o realizáciu rozvojových programov a projektov z radov mimovládnych organizácií, podnikateľských organizácií alebo akademických inštitúcií. SAMRS tiež zabezpečuje komunikáciu hlavných myšlienok a poslania oficiálnej rozvojovej spolupráce smerom k odbornej i laickej verejnosti formou rôznych aktivít externer komunikácie.

Pri svojej činnosti kladie SAMRS dôraz na efektívnosť rozvojovej pomoci, koherenciu v prospech rozvoja, flexibilitu poskytovania rozvojovej pomoci, pričom kladie dôraz na hospodárnosť vynakladania finančných prostriedkov.

V zmysle Strednodobej stratégie oficiálnej rozvojovej spolupráce SR na roky 2014-2018 sa rozvojová spolupráca v roku 2016 zameriavala na 7 prioritných a 3 programové krajiny a viaceré krajiny s naliehavými humanitárnymi potrebami v dôsledku konfliktov a migrácie. V oblasti sektorového zamerania sa podporili témy, v ktorých má Slovensko potenciál a komparatívne výhody.

V rámci dotácií sa podporili nasledovné programy a krajiny:

- Program rozvojových intervencií: Afganistan, Južný Sudán, Keňa a Moldavsko,
- Program odovzdávania skúseností: krajiny západného Balkánu (Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo), krajiny Východného partnerstva EÚ (Bielorusko, Gruzínsko a Ukrajina),
- Program podnikateľských partnerstiev,
- Program humanitárnej pomoci: Sýria a susedné krajiny Blízkeho a Stredného východu, krajiny ležiace na migračných trasách predovšetkým v balkánskych krajinách,
- Program vysielania dobrovoľníkov a dobrovoľných expertov,
- Program rozvojového a globálneho vzdelávania: Slovenská republika,
- Program budovania kapacít a spolufinancovanie rozvojových projektov EÚ.

Finančné príspevky sa poskytli predovšetkým s cieľom riešenia naliehavých humanitárnych potrieb, na podporu programov dvojstrannej a mnohostrannej spolupráce realizovanej miestnymi alebo medzinárodnými organizáciami a takisto priamej podpory malých projektov v prioritných krajinách, prostredníctvom tzv. mikrograntov.

Aj v roku 2016 na zastupiteľských úradoch Slovenskej republiky v Nairobi a Kišineve pôsobili rozvojoví diplomati SlovakAid. Ich činnosť výrazným spôsobom prispieva k efektívitě a kvalite rozvojovej spolupráce v týchto programových krajinách a napomáha lepšej koordinácii a spolupráci s inými donormi.

4. Kontrakt organizácie s ústredným orgánom

Kontrakt medzi MZVaEZ SR a SAMRS na rok 2016 bol uzatvorený v zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002/B1 zo dňa 18.12. 2002 a podľa zákona 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Upravil vzťahy pri vykonávaní zahraničnej pomoci v zmysle zákona č. 617/2007 Z.z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a doplnení zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, zriaďovacej listiny (Rozhodnutie ministra zahraničných vecí SR číslo 57/2006 zo dňa 27.12.2006) a štatútu SAMRS. V Kontrakte sú vymedzené práva a povinnosti zúčastnených strán takto:

MZVaEZ SR:

- určuje obsahové zameranie činnosti a metodicky usmerňuje SAMRS;
- zabezpečuje financovanie predmetu činnosti uvedeného v článku III. Kontraktu;
- schvaľuje objem finančných prostriedkov uvedených v čl. V., v rozsahu a termínoch vyplývajúcich z príslušných zákonných úprav, uznesení vlády SR a rozhodnutí ministra ZVaEZ SR;
- vykonáva polročné hodnotenie a kontrolu plnenia Kontraktu;
- rozhoduje vo veciach pracovno-právnych vzťahov medzi riaditeľom SAMRS a MZVaEZ SR (najmä ZPC a dovolenky); tieto záležitosti podliehajú schváleniu sekciou medzinárodných organizácií, rozvojovej a humanitárnej pomoci;
- schvaľuje návrhy Kontraktu, zápisníc z priebežného hodnotenia Kontraktu, záverečnú správu o plnení Kontraktu a výročnú správu.

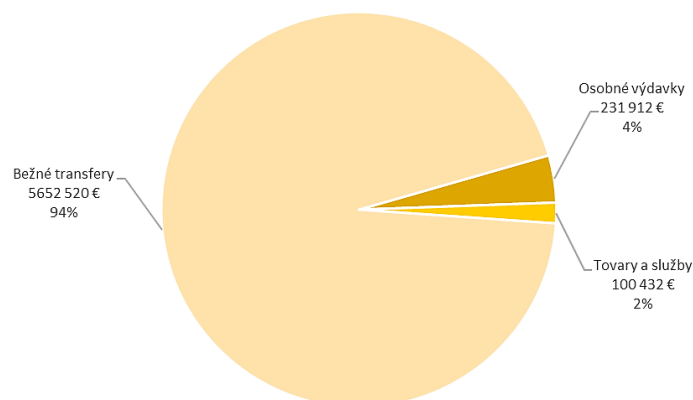
SAMRS:

- zabezpečuje plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona č. 392/2015 Z.z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zriaďovacej listiny a interných normatívnych aktov;
- predkladá návrh rozdelenia /podľa ekonomickej klasifikácie/ objemu finančných prostriedkov určených na činnosť SAMRS v súlade so schváleným rozpočtom MZVaEZ SR;
- dodržiava rozpočet uvedený v Kontrakte, pri dodržaní jednotlivých limitov uvedených v tabuľke „Rozpočet SAMRS - výdavky“ v čl. V.;
- predkladá sekcií medzinárodných organizácií, rozvojovej a humanitárnej pomoci a sekcií ekonomiky a všeobecnej správy MZVaEZ SR týždeň pred termínom konania hodnotenia a kontroly plnenia Kontraktu všetky potrebné podklady;
- informuje MZVaEZ SR o problémoch, ktoré sa vyskytli v priebehu plnenia Kontraktu;
- vypracováva návrhy Kontraktu, zápisníc z priebežného hodnotenia Kontraktu, záverečnú správu o plnení Kontraktu a výročnú správu.

Plánovaný rozpočet SAMRS na rok 2016

Položka	Ekonomická klasifikácia	Popis	Suma v eurách
1	610	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	173 737
2	620	Poistné a príspevok do poisťovní	58 175
3	1+2	Osobné výdavky spolu	231 912
4	630	Tovary a služby	100 432
5	630	Tovary a služby spolu	100 432
6	640	Bežné transfery	5 652 520
7	640	Bežné transfery spolu	5 652 520
8	710	Obstarávanie kapitálových aktív	0
9	710	Obstarávanie kapitálových aktív, spolu	0
10	3+5+7+9	Spolu	5 984 864

Plánovaný rozpočet SAMRS na rok 2016

5. Dvojstranná oficiálna rozvojová spolupráca SR v roku 2016

SAMRS realizovala aktivity podľa schváleného Zamerania bilaterálnej rozvojovej spolupráce na rok 2016 a indikatívneho rozpočtu. Z nástrojov rozvojovej spolupráce sa využívali dotácie pre slovenské organizácie, finančné príspevky na humanitárnu pomoc alebo mnohostrannú spoluprácu poskytované zahraničným subjektom, mikrogranty pre podporu aktivít miestnych organizácií v partnerských krajinách prostredníctvom zastupiteľských úradov SR. Okrem spolupráce s domácimi a zahraničnými organizáciami, SAMRS financovala aj aktivity zamerané na budovanie kapacít, zvyšovanie povedomia verejnosti o rozvojovej spolupráci a odovzdávanie skúseností.

a.) dotácie

Prostredníctvom nástroja dotácie sa financovali okrem rozvojových projektov v programových a prioritných krajinách (program rozvojových intervencií a program odovzdávania skúseností) aj ďalšie intervencie zamerané na globálne a rozvojové vzdelávanie na Slovensku (predovšetkým v spolupráci s univerzitami a vysokými školami) a zapájanie podnikateľských subjektov do rozvojovej spolupráce s cieľom posilnenia sociálneho a ekonomického rozvoja v chudobných krajinách (program podnikateľských partnerstiev). Podporili sa aj projekty úspešných slovenských organizácií, ktoré získali prostriedky z fondov EÚ (spolufinancovanie rozvojových projektov EÚ).

V priebehu roka 2016 SAMRS vyhlásila **14 výziev** na predkladanie žiadostí o dotácie na projekty rozvojovej spolupráce. V nasledovnej tabuľke je prehľad podporených projektov podľa jednotlivých výziev.

Prehľad výziev na predloženie žiadostí o dotácie v roku 2016							
Referenčné číslo výzvy	Názov výzvy	Dátum uzavretia výzvy	Disponibilné zdroje v eurách	Maximálna výška dotácie v eurách	Počet predložených/sc hválených žiadostí	Dátum rozhodnutia ministra	Výška schválenej dotácie v eurách
SAMRS/2016/SYR/1	Projekty humanitárnej pomoci	22.4.2016	500 000	200 000 a 40 000	11/4	23.6.2016	444 344,45
SAMRS/2016/EK/1	Kofinancované projekty EU	27.5.2016	150 000	75 000	1/1	4.7.2016	72 500,00
SAMRS/2016/AFG/1	Program rozvojových intervencií	1.7.2016	200 000	200 000	2/1	3.10.2016	199 990,00
SAMRS/2016/KE/1	Program rozvojových intervencií	1.7.2016	1 100 000	250 000	9/4	3.10.2016	695 211,20
SAMRS/2015/MD/1	Program rozvojových intervencií	1.7.2016	700 000	100 000	8/3	3.10.2016	269 569,93
SAMRS/2016/SSD/1	Program rozvojových intervencií	1.7.2016	200 000	200 000	1/1	3.10.2016	131 755,50
SAMRS/2016/UA/1	Program odovzdávania skúseností	1.7.2016	700 000	100 000	7/3	3.10.2016	270 878,70
SAMRS/2016/VP/1	Program odovzdávania skúseností	1.7.2016	300 000	100 000	11/3	3.10.2016	229 721,00
SAMRS/2016/ZB/1	Program odovzdávania skúseností	1.7.2016	300 000	100 000	8/4	3.10.2016	339 069,40
SAMRS/2016/RV/1	Program rozvojového vzdelávania	1.7.2016	100 000	35 000	8/4	3.10.2016	139 537,80
SAMRS/2016/PPP/1	Program podnikateľských partnerstiev	1.7.2016	150 000	50 000	7/4	3.10.2016	197 180,00
SAMRS/2016/D/1	Program vysielania dobrovoľníkov a expertov	21.6.2016	250 000	---	39/31	4.9.2016	226 602,18
SAMRS/2016/EK/2	Kofinancované projekty EU	1.8.2016	77 500	35 000	5/5	3.10.2016	83 350,00
SAMRS/2016/SYR/2	Projekty humanitárnej pomoci	3.10.2016	855 655	200 000	7/4	23.12.2016	753 252,70

Prehľad podporených projektov v roku 2016

Registračné číslo projektu	Názov projektu	Kontraktor	Sektorová priorita	Prioritná krajina	Schválená dotácia v eurách
SAMRS/2016/SYR/1/1	Vzdelávacia infraštruktúra a stabilizácia utečeneckých komunit v Libanone	Nadácia Habitat for Humanity International	Vzdelávanie	Libanon	199 982,70
SAMRS/2016/SYR/1/5	Základná zdravotná starostlivosť pre irackých utečencov	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	Zdravotníctvo	Irak	80 080,00
SAMRS/2016/SYR/1/7	Mobilná primárna zdravotná a psychosociálna starostlivosť a starostlivosť o ženy v reprodukčnom veku na obklúčenom území Sýrie, oblasť Homs	MAGNA, o.z.	Zdravotníctvo	Sýria	124 520,00
SAMRS/2016/SYR/1/10	Humanitárna pomoc v Grécku	ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj - Občianske združenie	Zdravotníctvo	Grécko	39 761,75
SAMRS/2016/EK/1/1	Európsky projekt pre slovenské predsedníctvo v EÚ 2016	Platforma mimovládnych rozvojových organizácií	Vzdelávanie	Slovensko	72 500,00
SAMRS/2016/AFG/1/1	Laboratórium analýzy potravín a vody pre Kábulskú polytechnickú univerzitu	Slovenská Technická Univerzita v Bratislave	Vzdelávanie	Afganistan	199 990,00
SAMRS/2016/KE/1/2	Podpora procesov, ktoré vedú k zásadnému zvýšeniu produkcie makadamových orechov (v objeme a kvalite) pre lokálny a svetových trh	Nadácia Integra	Poľnohospodárstvo	Keňa	250 000,00
SAMRS/2016/KE/1/3	Zníženie nezamestnanosti mladých zlepšením prístupu k odbornému vzdelávaniu v Keni	Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety	Vzdelávanie	Keňa	247 433,20
SAMRS/2016/KE/1/4	Podpora nezávislosti a ekonomickej samostatnosti znevýhodnených žien zo slumu v Eldorete	Dvojfarebný svet, o.z.	Vzdelávanie	Keňa	197 778,00
SAMRS/2016/KE/1/5	Posilňovanie postavenia žien cez praktické zručnosti	SAVIO o.z.	Vzdelávanie	Keňa	226 150,00
SAMRS/2016/MD/1/2	Podpora efektívnej implementácie bazilejského dohovoru v súvislosti s plnením reportingových povinností v Moldavskej republike	Slovenská agentúra životného prostredia	Odpadové hospodárstvo	Moldavsko	93 230,00
SAMRS/2016/MD/1/7	Vodovod Bardar – prístup k zdravotne nezávadnej pitnej vode, zlepšenie zdravia občanov a udržateľný manažment vodovodného systému	Regionálna rozvojová agentúra Senec-Pezinok, záujmové združenie p.o.	Voda a sanitácia	Moldavsko	99 999,93
SAMRS/2016/SSD/1/1	Preklenutie medzery: Posilnenie kapacít v oblasti manažmentu zdravia matky, novorodenca a dieťaťa v Duk County, Jonglei, Južný Sudán	MAGNA, o.z.	Vzdelávanie/zdravotníctvo	Južný Sudán	131 755,50
SAMRS/2016/UA/1/2	Konflikt ako príležitosť - spolupráca komunitných lídrov a samospráv v riešení konfliktov (následkov vojny) na miestnej úrovni	PDCS, o.z.	Občianska spoločnosť, verejná správa a samospráva	Ukrajina	100 000,00
SAMRS/2016/UA/1/7	Občianska spoločnosť a verejná správa – skutočne spoločne	Karpatská nadácia	Občianska spoločnosť, verejná správa a samospráva	Ukrajina	97 562,00
SAMRS/2016/UA/1/8	Uplatnenie skúseností so zeleným verejným obstarávaním zo Slovenska na Ukrajine	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Občianska spoločnosť, verejná správa a samospráva	Ukrajina	73 316,70
SAMRS/2016/VP/1/1	Harmonizácia analytických metód v Národnej agentúre životného prostredia Gruzínska s požiadavkami novelizovanej Rámcovej smernice o vode 2013/39/EÚ	Slovenská Technická Univerzita v Bratislave	Vodné hospodárstvo	Gruzínsko	50 082,00
SAMRS/2016/VP/1/6	Monitoring a hodnotenie dopadov sucha na ochranu vôd a ich racionálneho využívania v Gruzínsku	Slovenský hydrometeorologický ústav	Vodné hospodárstvo	Gruzínsko	89 735,00

Registračné číslo projektu	Názov projektu	Kontraktor	Sektorová priorita	Prioritná krajina	Schválená dotácia v eurách
SAMRS/2016/ZB/1/1	Efektívne riadenie projektov vodného hospodárstva v Bosne a Hercegovine: Implementácia výberových konaní EÚ	NISPAcee	Vodné hospodárstvo	Bosna a Hercegovina	100 000,00
SAMRS/2016/ZB/1/6	Podpora podnikania a rastu inovatívnych MSP v Albánsku	Slovenská organizácia pre výskumné a vývojové aktivity, o.z.	Trhové hospodárstvo	Albánsko	80 244,00
SAMRS/2016/ZB/1/8	Piliere občianskej spoločnosti: Zefektívnenie spolupráce občianskeho a štátneho sektora v Albánsku	PDCS, o.z.	Občianska spoločnosť, verejná správa a samospráva	Albánsko	89 971,00
SAMRS/2016/RV/1/1	Challenges of Contemporary Urban Planning	Slovenská technická univerzita v Bratislave	Rozvojové vzdelávanie	Slovensko	34 980,00
SAMRS/2016/RV/1/2	Akademici - aktívne a prakticky	CEEV Živica, n.o.	Rozvojové vzdelávanie	Slovensko	34 999,80
SAMRS/2016/RV/1/6	Riešenie konfliktov v rozvojovom kontexte II.	PDCS, o.z.	Rozvojové vzdelávanie	Slovensko	34 980,00
SAMRS/2016/RV/1/7	Globálna univerzita IV: Zavádzanie rozvojových tém do systému univerzitného vzdelávania	Nadácia Pontis	Rozvojové vzdelávanie	Slovensko	34 578,00
SAMRS/2016/PPP/1/2	Skúmanie využitia riešenia Aquaholder pre poľnohospodársku produkciu v podmienkach Afganistanu s cieľom znížovania spotreby vody	Pewas, s.r.o.	Poľnohospodárstvo	Afganistan	50 000,00
SAMRS/2016/PPP/1/3	Podpora rozvoja poľnohospodárstva v ťažko dostupných horských oblastiach Gruzínska zvyšovaním produktivity a efektívnosti chovu hovädzieho dobytku	Agro Stud Javorie s.r.o.	Hospodárstvo	Gruzínsko	47 180,00
SAMRS/2016/PPP/1/4	Bezodpadové spracovanie nebezpečných biologických odpadov na produkty vhodné pre intenzívne ekologické poľnohospodárstvo	ROKOSAN s.r.o.	Odpadové hospodárstvo	Moldavsko	50 000,00
SAMRS/2016/PPP/1/5	Bezodpadové spracovanie nebezpečných biologických odpadov na produkty vhodné pre intenzívne ekologické poľnohospodárstvo	ROKOSAN s.r.o.	Odpadové hospodárstvo	Ukrajina	50 000,00
SAMRS/2016/EK/2/1	Zmeň svoje topánky	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Vzdelávanie	Slovensko	29 000,00
SAMRS/2016/EK/2/2	Čas na zmenu - podpora udržateľného získavania a spotreby nerastrných surovín	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Vzdelávanie	Slovensko	7 650,00
SAMRS/2016/EK/2/3	SAME WORLD - Udržateľnosť/ uvedomenie / mobilizácia / životné prostredie	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Vzdelávanie	Slovensko	28 134,00
SAMRS/2016/EK/2/4	SUZY - Sociálna a solidárna ekonomika ako rozvojový prístup k udržateľnosti	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Vzdelávanie	Slovensko	11 946,00
SAMRS/2016/EK/2/5	Skauti chápu svet	Slovenské centrum pre komunikáciu a rozvoj, n.o.	Vzdelávanie	Slovensko	6 620,00
SAMRS/2016/SYR/2/1	Zdravotný program pre konfliktom postihnuté obyvateľstvo v Iraku	Nadácia Integra	Zdravotníctvo	Irak	154 210,00
SAMRS/2016/SYR/2/4	Zabezpečenie prístupu obyvateľov postihnutých konfliktom ku život zachraňujúcim pohotovostným zdravotníckym službám vrátane urgentných pôrodných a neonatálnych služieb na obklúčenom území severne od mesta Homs	MAGNA, o.z.	Zdravotníctvo	Sýria	199 950,00
SAMRS/2016/SYR/2/5	Poskytovanie kvalitnej primárnej zdravotnej starostlivosti pre sýrskych utečencov prostredníctvom mobilnej zdravotnej jednotky a statických zdravotných centier v distrikte Akkar v Libanone	MAGNA, o.z.	Zdravotníctvo	Libanon	199 110,00
SAMRS/2016/SYR/2/ 2	Vzdelávacia infraštruktúra a stabilizácia utečeneckých komunit v Jordánsku	Nadácia Habitat for Humanity International	Vzdelávanie	Jordánsko	199 982,70
SAMRS/2016/SYR/2/8	Zvyšovanie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu a k psychosociálnej podpore pre školopovinné deti z komunit navrátených osôb v severnom Iraku	Človek v ohrození, n.o.	Vzdelávanie	Irak	190 000,00

Program vysielania dobrovoľníkov

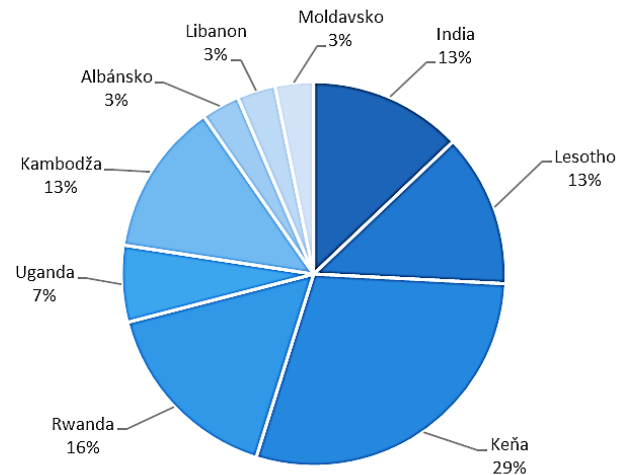
Vysielanie dobrovoľníkov a dobrovoľníckych expertov je jednou z foriem oficiálnej rozvojovej spolupráce. Tento program má viacero cieľov, okrem spolupráce s mladými ľuďmi a budovania národných kapacít

podporuje vytváranie partnerstiev a inštitucionálnych vzťahov, umožňuje mladým ľuďom získať interkultúrne skúsenosti a napomáha prenosu vedomostí. V roku 2016 bol z programu SlovakAid financovaný pobyt **31 dobrovoľníkov** v celkovej **sume 226 602,18 €**.

Prehľad vyslaných dobrovoľníkov v roku 2016

Vysielajúca organizácia	Prijímateľská krajina (počet dobrovoľníkov)	Celková výška dotácie eurách
Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, n.o.	India (4), Lesoto (4), Keňa (4), Rwanda (5), Uganda (2)	136 800,00
Dvojfarebný svet, o.z.	Kambodža (4)	33 600,00
SAVIO, o.z.	Keňa (2)	17 502,18
Nadácia Pontis	Keňa (1)	3 600,00
ADRA - Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj, o.z.	Albánsko (1), Libanon (1)	15 230,00
Človek v ohrození, n.o.	Moldavsko (1), Keňa (2)	19 870,00
Spolu	31	226 602,18

Počet dobrovoľníkov v prijímateľských krajinách (v %)

b.) finančné príspevky

Poskytovanie finančných príspevkov na základe rozhodnutia ministra ZVaEZ SR patrí medzi flexibilné nástroje rozvojovej spolupráce SR. Finančné príspevky sa poskytovali na humanitárnu pomoc, dvojstrannú a mnohostrannú spoluprácu a na projekty realizované lokálnymi organizáciami v partnerských krajinách (tzv. mikrogranty) v spolupráci so zastupiteľskými úradmi SR. V roku 2016 sa finančné príspevky poskytli v celkovej výške **1 762 941,45 €** (z toho príspevky na humanitárnu pomoc boli vo výške 883 896 €, na mikrogranty 248 686,35 € a iné finančné príspevky 630 359,10 €).

Finančné príspevky, tzv. mikrogranty, realizované v spolupráci so ZÚ SR sú efektívne využívaným nástrojom rozvojovej spolupráce. Ich prostredníctvom sa podporujú malé projekty v hodnote do 10 000 € a v maximálnej dĺžke trvania do 6 mesiacov. V roku 2016 bolo schválených 39 mikrograntov v 11-tich krajinách (Albánsko, Moldavsko, Ukrajina, Keňa, Kosovo, Bosna a Hercegovina, Macedónsko, Gruzínsko, Libanon, Afganistan a Irán) v celkovej sume 248 686,29 €. Predmetná forma pomoci bola najčastejšie realizovaná v sektoroch vzdelávania, zdravia a vody a sanitácie.

Prehľad finančných príspevkov poskytnutých v rámci humanitárnej pomoci

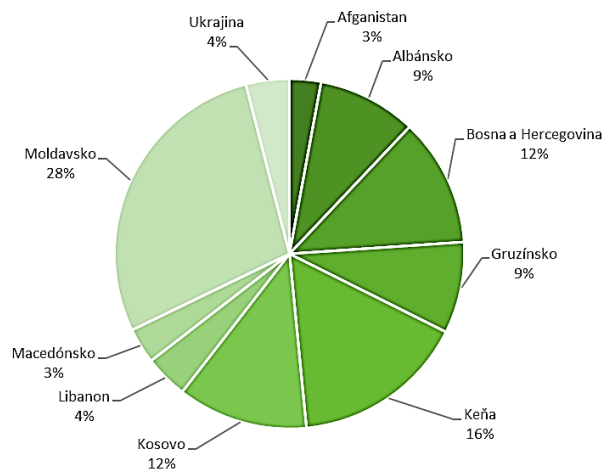
Názov	Krajina	Výška finančného príspevku v eurách
Finančná humanitárna pomoc pre UA	Ukrajina	25 000
Finančná humanitárna pomoc pre Detský domov č. 2 v Luhansku	Ukrajina	25 000
Finančná humanitárna pomoc pre sýrskych utečencov v Jordánsku	Jordánsko	20 000
Finančná humanitárna pomoc na vytvorenie priestoru na výučbu detí sýrskych utečencov v Jordánsku	Jordánsko	20 000
Finančná humanitárna pomoc pre Taliansko	Európa, regional/multi-country	143 070
Finančná humanitárna pomoc pre miestnu organizáciu Červeného kríža vo Foči, Bosna a Hercegovina	Bosna a Hercegovina	5 000
Finančná humanitárna pomoc pre Sýriu	Sýria	127 826
Zvereňský fond NATO pre odmiňovanie Ukrajiny	Ukrajina	50 000
Finančná humanitárna pomoc poskytovaná na vybudovanie zničenej infraštruktúry v dôsledku zemetrasenia v Ekvádore	Ekvádor	30 000
Dobrovoľný finančný príspevok na vybavenie kliník v utečeneckých táboroch v Grécku	Grécko	300 000
Finančná humanitárna pomoc poskytovaná na vybudovanie zničenej infraštruktúry v dôsledku zemetrasenia v Ekvádore	Ekvádor	20 000
Finančná humanitárna pomoc pre novorodencov a deti najmä v utečeneckom tábore v Subotici, príp. v ďalších	Srbská republika	10 000
Humanitárna pomoc pre obeť ozbrojeného konfliktu na Ukrajine	Ukrajina	35 000
Finančná humanitárna pomoc pre afganské deti v Afganistane, dostavba školských budov v areály v Sharake Azadee, neďaleko mesta Mazar-e-Sharif, severný Afganistan	Afganistan	25 000
Humanitárna pomoc pre obeť ozbrojeného konfliktu na Ukrajine	Ukrajina	38 000
Finančná humanitárna pomoc pre deti sýrskych utečencov v Libanone, renovácia školských tried školy v Baalbecku	Libanon	10 000

Prehľad všeobecných finančných príspevkov		
Názov	Krajina	Výška finančného príspevku v eurách
Finančný príspevok na podporu projektu UNDP - Sekretariát pre energetickú efektívnosť na Ukrajine	Ukrajina	150 000,00
Príspevok z prostriedkov ODA na podujatie v rámci SK PRES pod záštitou ZÚ Haag	Európa, regional/multi-country	5 000,00
Projekt rodičovskej výchovy v Capalanga - Escola da Palankinha	Angola	10 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR do Zvereneckého fondu EÚ pre Kolumbiu	Kolumbia	20 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR na podporu iniciatívy poskytovania zdravotného poistenia pre deti a ženy vnútorne presídlené v Nigérii.	Nigéria	10 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR na podporu činnosti DAC OECD	neuplatňuje sa/not applicable	15 000,00
Partnerstvo Slovenskej republiky - UNDP pre výsledky v medzinárodnej spolupráci	Slovensko	200 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR na podporu aktivít UNIS	Európa, regional/multi-country	1 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR do Európskeho fondu pre demokraciu (EED) na rok 2016	Európa, regional/multi-country	50 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR do UN Democracy Fund	Európa, regional/multi-country	15 000,00
Dobrovoľný príspevok pre ISSAT	Švajčiarsko	59 359,10
Dobrovoľný finančný príspevok SR na zabezpečenie fungovania medicínskeho centra sv. Bakhity v Yei, Južný Sudán	Južný Sudán	35 000,00
Dobrovoľný finančný príspevok SR na výcvik líbyjskej pobrežnej stráže a námorníctva v rámci novej podpornej úlohy operácie EUNAVFOR MED Sophia	Európa, regional/multi-country	50 000,00
Finančný príspevok SR pre detskú onkologickú nemocnicu v Káhire	Egypt	10 000,00

Prehľad finančných príspevkov poskytnutých na mikrogranty

Partnerská krajina	Počet poskytnutých mikrograntov	Celková suma v eurách
Afganistan	2	7 216,66
Albánsko	3	22 751,96
Bosna a Hercegovina	6	29 530,07
Gruzínsko	4	21 010,00
Keňa	4	40 000,00
Kosovo	7	29 982,50
Libanon	1	10 000,00
Macedónsko	1	8 200,00
Moldavsko	9	69 997,89
Ukrajina	2	9 997,27
Spolu	39	248 686,35

Finančné príspevky poskytnuté partnerským krajinám (v %)

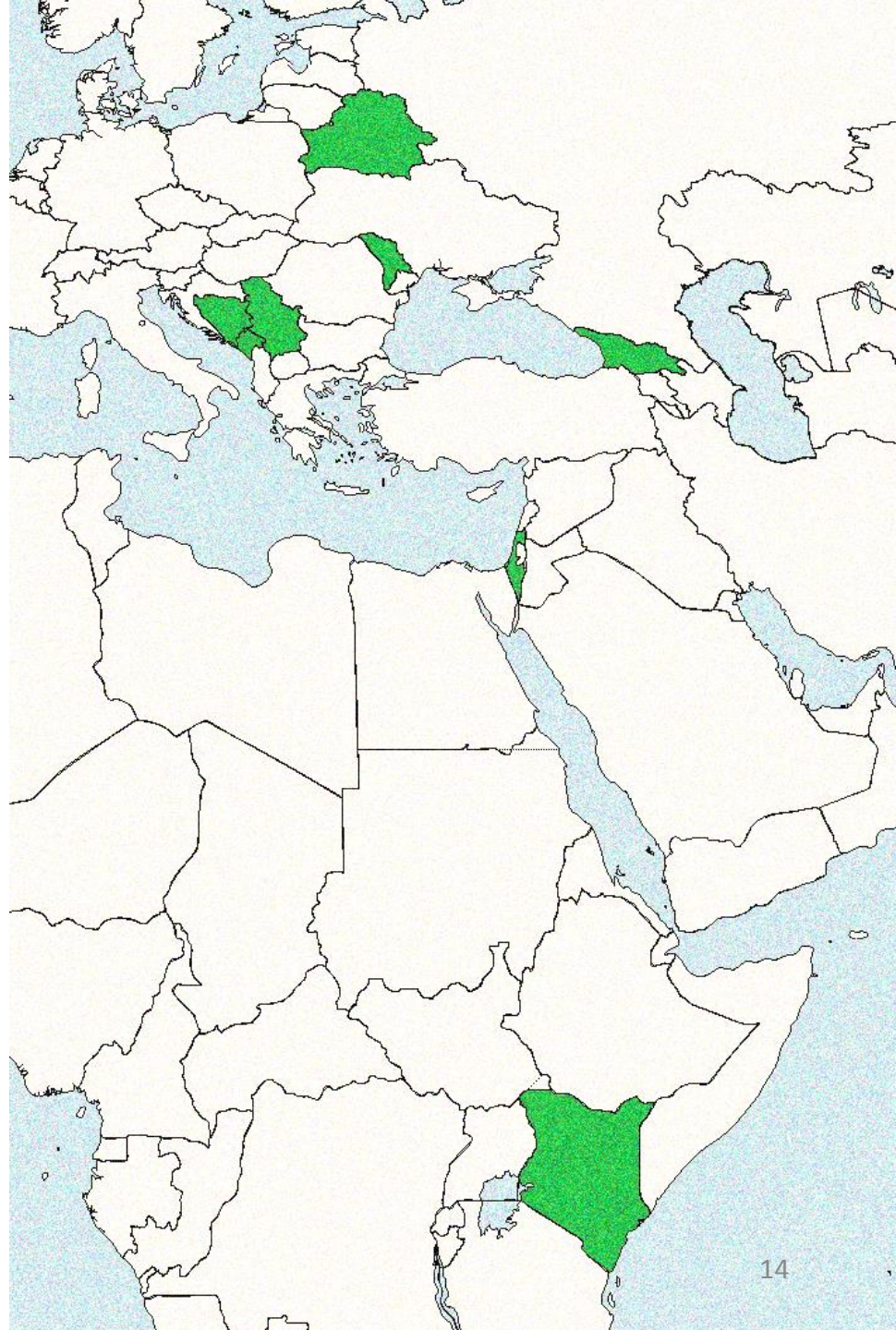
c.) CETIR – Centrum pre transfer skúseností z integrácie a reforiem

Program na odovzdávanie skúseností z integrácie a reforiem (Centre for Experience Transfer from Integration and Reforms – CETIR) patrí medzi flexibilné nástroje dvojstrannej rozvojovej spolupráce SR. Úlohou tohto programu aj v roku 2016 bolo odovzdávanie slovenských skúseností z integrácie do európskych a severoatlantických štruktúr, ako aj poznatkov z transformačného procesu a z implementovania reforiem, štátnym organizáciám v prioritných krajinách a v krajinách, ktoré prechádzajú transformačným alebo integračným procesom.

CETIR sa sústreďoval na ďalšie prehĺbovanie kontaktov slovenských expertov s predstaviteľmi štátnych orgánov predovšetkým krajín západného Balkánu a Východného partnerstva. Väčšina aktivít programu bola zameraná na posilňovanie reformného úsilia, napĺňanie európskej perspektívy a zlepšovanie dobrého spravovania vecí verejných prostredníctvom partnerských konzultácií, študijných návštev a stáží v konkrétnych sektoroch a štátnych inštitúciách.

Realizáciu programu zabezpečovala SAMRS prostredníctvom svojho kontaktného bodu a finančného manažéra v úzkej spolupráci so zastupiteľskými úradmi, ktoré iniciovali a predkladali jednotlivé návrhy aktivít. Za riadenie programu zodpovedal Riadiaci výbor CETIR (MZVaEZ SR) v zmysle schváleného štatútu.

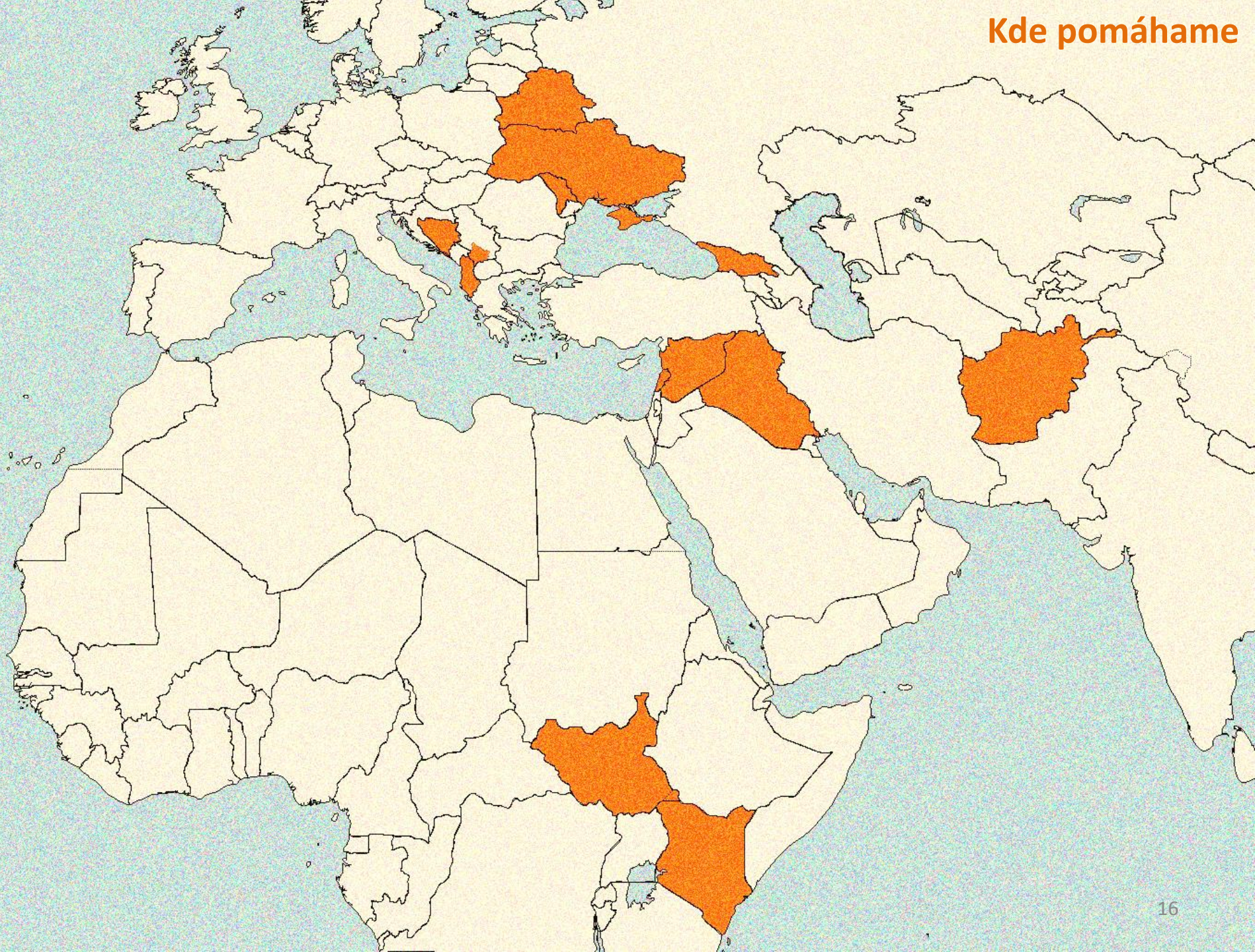
V roku 2016 sa uskutočnilo 16 aktivít realizovaných formou expertných konzultácií slovenských odborníkov zo štátnej správy v zahraničí, stáží diplomatov z partnerských ministerstiev zahraničných vecí na MZVaEZ SR, študijných návštev a krátkodobých odborných stáží. Projekty CETIR boli realizované v deviatich krajinách – Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Čierna Hora, Gruzínsko, Izrael, Keňa, Kosovo, Moldavsko, Srbsko v celkovej hodnote **103 324,79 €**. Prehľad aktivít CETIR realizovaných v roku 2016 sa nachádza v nasledovnej tabuľke.

Prehľad aktivít programu CETIR v roku 2016

Partnerská krajina	Názov aktivity	Forma aktivity	Dátum realizácie aktivity	Počet účastníkov	Celková suma aktivity v eurách
Bosna a Hercegovina	Krátkodobá stáž zamestnanca MZV BaH	stáž diplomatov	19.02. - 18.03.	1	1 882,12
Moldavsko	Zvyšovanie kapacít personálu moldavskej služby rýchlej pomoci	vyslanie expertov	08.02. - 10. 02.	3	3 739,90
Moldavsko	Výmena skúseností v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom	študijná návšteva	23.05. - 26.05.	5	4 378,10
Čierna Hora	Transfer skúseností z prístupového procesu SR do NATO	vyslanie expertov	14.05. - 15.05.	2	886,80
Keňa	Slovenské skúsenosti v protikorupčných opatreniach v procese decentralizácie	vyslanie expertov	18.04. - 23.04.	4	5 545,65
Srbsko	Transfer skúseností pri reforme štátnej a verejnej správy	študijná návšteva	05.06. - 09.06.	5	3 050,74
Kosovo	Zavádzanie EU princípov do eko poľnohospodárskej výroby	študijná návšteva	01.05. - 07.05.	5	5 860,25
Bielorusko	Skúmanie kultúrno-historickej pamäte národa	študijná návšteva	04.07. - 08.07.	5	4 867,12
Keňa	Krátkodobá odborná stáž zdravotných sestier ARA a perfuziológa	stáž	07.08. - 28.08	4	5 412,00
Gruzínsko	Slovenské legislatívne skúsenosti v poskytovaní sociálnych služieb a politiky	študijná návšteva	02.10 - 07.10.	6	7 033,70
Srbsko	Krátkodobá stáž zamestnanca MZV Srbska	stáž diplomatov	04.09. - 30.09.	1	1 743,34
Izrael	Slovensko -izraelský vzdelávací kurz - podpora podnikania a rodová rovnosť	vyslanie expertov	12.09. - 22.9.	2	1 124,00
Srbsko	Skusenosti URSO pri rozhodovaní o udelení certifikácie a monitoring	študijná návšteva	02.10. - 05.10.	6	5 099,27
Gruzínsko	Návšteva víťazov start-up v I.D.C. Holding Slovakia	študijná návšteva	04.10. - 08.10.	5	4 189,28
Moldavsko	Slov. skúsenosti pre využitie prírodných zdrojov energie	vyslanie expertov	25.10. - 27.10.	3	2 166,96
Gruzínsko	Študijná návšteva expertov z MF Gruzínska	študijná návšteva	16.10. - 20.10.	5	3 966,75
Administratívne a mzdové náklady					42 378,81
Spolu					103 324,79

Kde pomáhame

6. Hodnotenie rozvojovej spolupráce v roku 2016

Rok 2016 bol rokom dôležitých zmien v oblasti rozvojovej spolupráce SR: od 1.1.2016 vstúpil do platnosti nový zákon o rozvojovej spolupráci (Zákon č. 392/2015 Z.z. o oficiálnej rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov, schválený Národnou radou SR v novembri 2015), v priebehu prvého polroka sa vypracovali a schválili nové opatrenia a smernice k zákonu. Zavedením nových nástrojov Slovenská republika reagovala na nové trendy a výzvy medzinárodnej rozvojovej spolupráce s cieľom zabezpečiť lepšiu efektivitu a udržateľnosť výsledkov v prioritných a programových krajinách. Nová právna úprava zároveň umožňuje flexibilnejšie reagovať na nové problémy, predovšetkým spojené s terorizmom a migráciou. Okrem tradičných dotácií a finančných príspevkov zákon rozšíril nástroje podporujúce zapojenie podnikateľských subjektov (zadanie zákazky, poskytnutie zvýhodneného vývozného úveru) a zároveň definoval ďalšie nástroje, ktoré sa v rámci rozvojovej spolupráce využívajú: štipendiá, odpúšťanie dlhov, darovanie hnutelného majetku štátu.

Problémy ako chudoba, nelegálna migrácia, terorizmus či klimatické zmeny, sú v súčasnom globálnom svete aj našimi problémami. Prijatím Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj, OSN a jej členské štáty prijali politický záväzok integrovaným spôsobom reagovať na výzvy, ktorým svet v súčasnosti čelí. Hlavným zámerom novej agendy je odstránenie chudoby a hladu a vytvorenie dôstojných podmienok pre život. Slovensko je súčasťou tejto iniciatívy a aktívne sa zapája do procesu prípravy opatrení a integráciu súvisiacich úloh do politik a programov na národnej, miestnej úrovni a medzinárodnej úrovni vrátane financovania potrebného k ich dosiahnutiu. V roku 2016 boli prvýkrát navýšené prostriedky na riešenie aktuálnych problémov (humanitárne krízy a migrácia), tento trend bude pokračovať aj v ďalších rokoch.

Interné činnosti SAMRS boli vykonávané v zmysle zmluvy (Kontrakt medzi MZVaEZ SR a SAMRS na rok 2016) so zriaďovateľom a schváleného Zamerania bilaterálnej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na rok 2016.

SAMRS vyhlásila v roku 2016 štrnásť výziev na predkladanie žiadostí o dotácie. Celkovo bolo predložených 124 žiadostí, z toho bolo podporených 73 projektov v hodnote 4 234 014,46 €. V oblasti odovzdávania skúseností a budovania kapacít štátnych organizácií v partnerských krajinách (program CETIR) sa uskutočnili aktivity v hodnote 103 324,79 € (študijné cesty, stáže a prednášky slovenských expertov). Lokálne organizácie v prioritných krajinách získali finančné príspevky na projektové aktivity zamerané na miestny rozvoj a zlepšenie infraštruktúry vo výške 248 686,35 €. Ďalšie finančné príspevky boli odovzdané v oblasti humanitárnej pomoci a mnohostrannej spolupráce v hodnote 1 514 255,10 €. Budovanie kapacít a aktivity programu verejnej informovanosti boli podporené sumou 36 136 €.

V oblasti budovania kapacít SAMRS organizovala školenia pre záujemcov o dotácie na projekty rozvojovej spolupráce, školenia pre vysielaných dobrovoľníkov, ako aj individuálne konzultácie s cieľom zlepšenia kvality projektových dokumentov a intervenčnej logiky. Pracovníčky SAMRS sa v priebehu kalendárneho roka zúčastnili viacerých školení (školenia súvisiace s výkonom legislatívnej, personálnej a účtovnej agendy, agendy verejného obstarávania, elektronickej schránky, manažmentu projektového cyklu a pod.),

zároveň sa zúčastňovali rôznych pracovných a koordinačných stretnutí a monitorovania projektov (Moldavsko, Afganistan, Keňa, Albánsko, Ukrajina, Gruzínsko).

Rozvojoví diplomati SAMRS pôsobiaci na ZÚ Kišinev a ZÚ Nairobi prispeli významným spôsobom k úspešnej realizácii slovenských rozvojových projektov (monitorovanie a hodnotenie, komunikácia) a k zapojeniu do trojstrannej a viacstrannej spolupráce s ostatnými donormi (USAID, česká rozvojová agentúra, EÚ TF pre Afriku a pod.).

Vďaka úsiliu a diplomacii MZVaEZ SR a ZÚ Nairobi, prvýkrát v histórii rozvojovej spolupráce získali krajiny V4 spoločný finančný príspevok z fondu EÚ TF pre Afriku. V rámci tohto príspevku sa bude v najbližších štyroch rokoch realizovať projekt zameraný na oblasť poľnohospodárstva a sociálny rozvoj farmárov v Keni. Významným posunom slovenskej ODA v Keni je aj prístupenie k spoločnému programovaniu EÚ v krajine (EU Joint Cooperation Strategy in Support of Kenya's Medium-term Plan 2014 – 2017), ktorý je prvým spoločným strategickým programom EÚ pre Keňu, do ktorého má záujem prispieť aj SR.

V rámci trilaterálnej spolupráce SAMRS uskutočnila v roku 2016 rokovania s Českou rozvojovou agentúrou. Agentúry sa dohodli na spoločných aktivitách v Moldavsku v oblasti vody a sanitácie v spolupráci s odbornými organizáciami ČR a SR. Ďalej pokračuje aj spolupráca s UNDP, ktorá sa okrem budovania kapacít aktérov ODA na Slovensku zameriava tiež na spoluprácu s Moldavskom v oblasti sektoru vody a sanitácie a prostredníctvom projektov podporíme aj posilňovanie štátnych inštitúcií a budovanie občianskej spoločnosti.

V oblasti programu verejnej informovanosti SAMRS participovala na viacerých mediálnych aktivitách v spolupráci s MZVaEZ SR (SK PRES, Dobré noviny), podporila výstavu fotografií projektov rozvojovej spolupráce v spolupráci so ZÚ Tel Aviv, v NR SR počas dňa otvorených dverí a v Keni v spolupráci so ZÚ Nairobi. V roku 2016 sa zaviedlo nové logo Slovenska: Dobrý nápad, Slovensko (Good Idea, Slovakia) ako kľúčový prvok vizuálnej identity našej krajiny a nový logotyp organizácií štátnej správy, ktorý tvorí štátny znak a trikolóra. V tomto zmysle zmenila svoj logotyp aj SAMRS a zaviedla nové logo SlovakAid.

Riaditeľka SAMRS sa zúčastnila na prednáškach pre žiakov Spojenej školy Novohradská v Bratislave, pre mladých diplomatov na MZVaEZ SR a tiež na viacerých prezentáciách pre podnikateľov (CONECO, SARIO). Zástupcovia SAMRS reprezentovali agentúru na rôznych podujatiach počas roka (Rozvojový festival, GENE Roundtable 35, konferencia v rámci projektu LADDER).

Okrem aktualizácie a zabezpečenia prezentačných predmetov, SAMRS pripravila aj dotlač strategických materiálov, kampaň zameranú na popularizáciu rozvojovej spolupráce a aktivít agentúry na sociálnych sieťach a pravidelnú aktualizáciu webovej stránky (fotodokumentácia, videá, aktuálny a pod.). Súčasťou webových stránky je interaktívna mapa, prostredníctvom ktorej je možné získať všetky relevantné informácie o projektoch financovaných SAMRS.

7. Čerpanie finančných prostriedkov v roku 2016

V priebehu roka 2016 bol rozpočet SAMRS upravený nasledovne:

- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 6/2016 bolo povolené prekročenie limitu výdavkov presunom finančných prostriedkov z kapitoly Všeobecná pokladničná správa; zvýšenie v kategórii 640 - Bežné transfery o 500 000 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 9/2016 boli zvýšené výdavky v kategórii 640 - Bežné transfery o 3 591 935 € uvoľnením viazaných prostriedkov z rokov 2014 a 2015 v súvislosti s poskytovaním oficiálnej rozvojovej pomoci.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 10/2016 boli presunuté finančné prostriedky do rozpočtu kapitoly MV SR; zníženie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o 5 000 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 19/2016 bol zvýšený rozpočet v kategórii 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania o 6 217 € a v kategórii 620 - Poistné a príspevok do poisťovní o 2 173 € z dôvodu valorizácie miezd.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 21/2016 bolo povolené prekročenie limitu výdavkov; zvýšenie v kategórii 640 - Bežné transfery o 300 000 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 22/2016 bolo povolené prekročenie limitu výdavkov; zvýšenie v kategórii 640 - Bežné transfery o 600 000 €.
- Presun prostriedkov v rámci rozpočtu:
  - o na financovanie aktivít Verejnej informovanosti, z kategórie 640 - Bežné transfery do kategórie 630 - Tovary a služby vo výške 80 000 €;
  - o na financovanie expertov na externé hodnotenie projektov, presun z kategórie 640 - Bežné transfery do kategórie 630 - Tovary a služby vo výške 1 000 €;
  - o na Budovanie kapacít SAMRS a štátnej správy, presun z kategórie 640 - Bežné transfery do kategórie 630 - Tovary a služby vo výške 10 000 €.
- Úprava rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o prijatý grant z USAID vo výške 59 259,10 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 32/2016 presun prostriedkov do rozpočtu kapitoly MŠVVaŠ SR; zníženie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o 15 000 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 44/2016 presun prostriedkov do rozpočtu kapitoly MV SR; zníženie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o 127 826 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 45/2016 povolené prekročenie limitu výdavkov uvoľnením rozpočtových prostriedkov z predchádzajúcich rokov v súvislosti s poskytovaním oficiálnej rozvojovej pomoci; zvýšenie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o 1 341 235 €.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 49/2016 presun finančných prostriedkov z rozpočtu kapitoly MV SR; zvýšenie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery o 127 826 €.

- Presun prostriedkov v rámci rozpočtu SAMRS z kategórie 630 - Tovary a služby do kategórie 620 - Poistné a príspevok do poisťovní vo výške 3 800 €.
- Presun prostriedkov v rámci rozpočtu SAMRS z kategórie 630 - Tovary a služby do kategórie 640 - Bežné transfery vo výške 109 280 €. Presunuté prostriedky predstavovali nevyčerpané prostriedky na program CETIR, program Verejnej informovanosti a program Budovania kapacít SAMRS a štátnej správy vo výške 100 280 €. Tieto prostriedky budú použité na financovanie projektov ODA. Zvyšné prostriedky vo výške 9 000 € sú prostriedky, ktoré SAMRS uhradila ako členský príspevok pre „ Practitioners' Network for European Development cooperation“.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 54/2016 presun prostriedkov vo výške 134 070 € z kategórie 640 - Bežné transfery do kategórie 720 - Kapitálové transfery z dôvodu zohľadnenia reálneho začlenenia poskytnutých prostriedkov na oficiálnu rozvojovú pomoc.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 58/2016 viazanie prostriedkov v kategórii 640 - Bežné transfery v prospech rozpočtu MZVaEZ SR vo výške 134 050 € z dôvodu vyslania zamestnancov SAMRS ako rozvojových diplomatov na ZÚ Kíšiňov a ZÚ Nairobi.
- Rozpočtovým opatrením MF SR č. 64/2016 zníženie rozpočtu v kategórii 640 - Bežné transfery viazaním nevyčerpaných prostriedkov na projekty ODA do nasledujúceho rozpočtového roka vo výške 5 576 610 €.

V roku 2016 MZVaEZ SR zabezpečilo financovanie SAMRS v súlade s Kontraktom. V kategórii 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné vyrovnania boli finančné prostriedky čerpané v súlade s upraveným rozpočtom vo výške 179 736 €, t. j. 99,88 % k upravenému rozpočtu.

V kategórii 620 Poistné a príspevok do poisťovní boli finančné prostriedky čerpané v súlade s upraveným rozpočtom vo výške 76 776 €, t. j. 99,52 % k upravenému rozpočtu.

V kategórii 630 Tovary a služby boli výdavky realizované v súlade s upraveným rozpočtom a čerpané vo výške 207 708 €, t. j. 96,46 % k upravenému rozpočtu.

V kategórii 640 Bežné transfery boli výdavky čerpané v súlade s upraveným rozpočtom vo výške 6 038 870 €, t. j. 99,99 % k upravenému rozpočtu.

V kategórii 720 Kapitálové transfery boli finančné prostriedky čerpané v súlade s upraveným rozpočtom vo výške 143 070 €, t. j. 100% k upravenému rozpočtu.

K 31. 12. 2016 bolo celkové čerpanie rozpočtu SAMRS vo výške 6 646 160 €, čo predstavuje 99,87 % k upravenému rozpočtu. Výdavky na prevádzku SAMRS predstavujú k 31.12.2016 sumu 324 134 €. Na financovanie programu CETIR boli použité finančné prostriedky v objeme 103 324 €, na financovanie aktivít Verejnej informovanosti 28 780 €, na Budovanie kapacít SAMRS a štátnej správy 7 356 € a na financovanie expertov na externé hodnotenie projektov 1 500 €.

Prehľad čerpania finančných prostriedkov v období 1.1.-31.12.2016:

Tabuľka čerpania rozpočtu k 31.12.2016				
Ekonomická klasifikácia	Schválený rozpočet v eurách	Upravený rozpočet v eurách	Čerpanie v eurách	% podiel k upravenému rozpočtu
610	173 737	179 954	179 736	99,88%
620	58 175	77 148	76 776	99,52%
630	100 432	215 352	207 708	96,46%
640	5 652 520	6 039 599	6 038 870	99,99%
Z toho ODA	5 650 860	6 038 000	6 037 996	99,99%
720	0	143 070	143 070	100%
Spolu	5 984 864	6 655 123	6 646 160	99,87%

Prehľad čerpania podľa nástrojov Zamerania bilaterálnej rozvojovej spolupráce SR na rok 2016:

Indikatívny rozpočet 05T0A na rok 2016 v eurách		
ODA alokovaná pre MZVaEZ SR na rok 2016		5 984 864
Volné finančné prostriedky z roku 2015		400 000
Medzisúčet		6 384 864
Dotatočne prijaté prostriedky v roku 2016 (500 000 eur výzva k ľudskosti; 300 000 eur humanitárna pomoc Grécku; 59 359,10 eur refundácia USAID; 600 000 eur humanitárna pomoc pre Sýriu)		1 459 359,10
Spolu na rok 2016		7 844 223,10
Program rozvojových intervencií		
	Plánovaný rozpočet v eurách	Kontrahovaná suma v eurách
Afganistan	200 000	199 990,00
Keňa	1 100 000	921 361,20
Moldavsko	700 000	193 229,93
Južný Sudán	200 000	131 755,50
Sýria a susedné krajiny (Projekty)	1 300 000	1 387 597,15
Program odovzdávania skúseností - západný Balkán		
Albánsko		170 215
Bosna a Hercegovina	300 000	100 000
Kosovo		0
Program odovzdávania skúseností - Východné partnerstvo a CETIR		
Bielorusko		0,00
Gruzínsko	300 000	139 817,00
Ukrajina	700 000	270 878,70
CETIR	150 000	103 324,79
Program podnikateľských partnerstiev	150 000	197 180,00
Program humanitárnej pomoci (Finančné príspevky)	900 000	883 896,00
Program vysielania dobrovoľníkov	250 000	226 602,18
Program rozvojového vzdelávania a verejnej informovanosti		
Rozvojové vzdelávanie	100 000	139 537,80
Verejná informovanosť	80 000	28 780,00
Program budovania kapacít		
Finančný príspevok pre strešné organizácie	50 000	0,00
Budovanie kapacít SAMRS	10 000	7 356,00
Spolufinancovanie projektov EÚ	40 000	155 850,00
Podporné nástroje		
Mikrogranty	350 000,00	248 686,35
Finančné príspevky	470 359,10	630 359,10
Iné výdavky		
Výdavky SAMRS	338 078	324 134
Rozvojová diplomacia	135 786	134 050
Hodnotenie projektových návrhov		1 500
Evaluácia projektov	20 000	0
Finančné vratky z projektov		-65 573,99
Celkové čerpanie/kontrahovanie ODA podľa nástrojov (bez zarátania vratiek)	7 844 223,10	6 406 100,70

8. Prehľad projektov ukončených v roku 2016

AFGANISTAN

Názov projektu: Laboratórium základných bioprocsov pre analýzu potravín na Heratskej univerzite

Registračné číslo: SAMRS/2014/AFG/01/01

Hlavná sektorová priorita: Vzdelávanie

Kontraktor: Slovenská technická univerzita v Bratislave

Dotácia ODA SR: 199 333,54 eur

Doba realizácie projektu: november 2014 – október 2016

Projekt prispel k podpore ľudského potenciálu pomocou zlepšenia kvality odborného vzdelávania v Afganistane. Ciele projektu boli formulované v súlade s rozvojovou stratégiou afganskej vlády a strednodobou stratégiou oficiálnej rozvojovej pomoci Slovenska. Projekt zapadol do prioritného sektora: Vzdelávanie (odborné stredoškolské a vysokoškolské). Výsledkom projektu je moderné a funkčné laboratórium základných bioprocsov (mikrobiológia, biochémia) ako elementárna potreba k analýze potravín, návrh laboratórnych prác, obnovené študijné osnovy a výškolení učiteľia na Heratskej univerzite.

ALBÁNSKO

Názov projektu: Národný konvent o EÚ v Albánsku

Registračné číslo: SAMRS/2014/ZB/01/03

Hlavná sektorová priorita: Občianska spoločnosť

Kontraktor: Výskumné centrum slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n.o.

Dotácia ODA SR: 92 884,12 eur

Doba realizácie projektu: november 2014 – máj 2016

Projekt Národný konvent o EÚ v Albánsku sa primárne zameriaval na inštitucionalizáciu verejnej debaty o otázkach európskej integrácie na báze partnerstva vládnych, mimovládnych, podnikateľských a záujmových inštitúcií, ako aj na posilnenie kapacít Albánska na rokovania o vstupe do EÚ. Cieľom projektu bolo zapojenie širšej odbornej verejnosti zo všetkých segmentov spoločnosti do tvorby národných politík a pozícií v agende európskej integrácie, transfer slovenského know-how z politickej, ekonomickej a spoločenskej transformácie, ako aj vytvorenie dlhodobého spoľahlivého, interaktívneho a stáleho informačného zdroja pre všetky segmenty albánskej spoločnosti o EÚ. V rámci projektu sa vytvorili 4 pracovné skupiny na témy súdnictvo a základné práva; spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť; poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka; a životné prostredie, a uskutočnilo sa 16 zasadnutí a stretnutí na 2 plenárnych zasadnutiach. Zapojením širokého spektra expertov projekt prispel k budovaniu expertných kapacít vládnych i mimovládnych organizácií, štruktúrovaniu informácií o EÚ/reformách podľa sektorového záujmu hlavných segmentov albánskej spoločnosti a zlepšil pripravenosť Albánska na integráciu do medzinárodných štruktúr. Kľúčovými výstupmi sú sektorové odporúčania jednotlivých pracovných skupín pre vládu a ich zverejnenie.

Názov projektu: Zlepšovanie podnikateľského prostredia v Albánsku

Registračné číslo: SAMRS/2014/ZB/01/09

Hlavná sektorová priorita: Rozvoj malého a stredného podnikania

Kontraktor: Podnikateľská aliancia Slovenska, o.z.

Dotácia ODA SR: 71 318,02 eur

Doba realizácie projektu: január 2015 – júl 2016

Cieľom projektu bolo zlepšenie podnikateľského prostredia v Albánsku a podpora transformačného procesu. Projekt ponúkol miestnym podnikateľom overené nástroje a postupy na zlepšenie ekonomickej výkonnosti krajiny. Výsledkom je expertné hodnotenie prijímanej legislatívy a jej dopadov na podnikanie, zriadenie analytického monitorovania zmien vonkajších a vnútorných podmienok na podnikanie, komparatívna analýza kvality a bariér podnikateľského prostredia v Albánsku a na Slovensku s návrhom odporúčaní na zmeny v AL, tri hĺbkové sektorové analýzy zamerané na boj proti šedej ekonomike, odstraňovanie bariér vzájomného obchodu a investícií medzi SR a Albánskom a odovzdanie skúseností z hlavných štrukturálnych reforiem realizovaných v SR, zadefinovanie a odovzdanie best practices SR v boji proti korupcii a vypracovanie vzorového etického kódexu podnikania podľa najlepších svetových štandardov.

BIELORUSKO

Názov projektu: Budovanie kapacít a zvyšovanie mobility zástupcov občianskej spoločnosti na lokálnej a regionálnej úrovni

Registračné číslo: SAMRS/2014/VP/1/1

Hlavná sektorová priorita: Budovanie demokracie a občianskej spoločnosti

Kontraktor: Človek v ohrození, o.z.

Dotácia ODA SR: 57 654,00 eur

Doba realizácie projektu: október 2014 - február.2016

Cieľom projektu bolo podporiť demokratizačný proces v Bielorusku formou zdieľania transformačných skúseností SR v oblasti budovania občianskej spoločnosti, zvýšiť mobility zástupcov bieloruskej občianskej spoločnosti za účelom získania poznatkov o fungovaní občianskej spoločnosti na Slovensku, podpora medzinárodnej spolupráce slovenských a bieloruských organizácií, budovanie kapacít lokálnych mimovládnych organizácií v rôznych regiónoch Bieloruska prostredníctvom zdieľania skúseností a postupov v témach, ako je komunitný rozvoj, ochrana kultúry, neformálne vzdelávanie, budovanie vzťahov s verejnosťou, zvyšovanie participácie občanov, či zvyšovanie počítačovej bezpečnosti a práce s informáciami.

Projekt prostredníctvom tematických okrúhlych stolov, študijných ciest a školení prispel k inšpirácii a motivácii bieloruských mimovládnych organizácií realizovať aktivity rôzneho zamerania na komunitnej úrovni a využívať potenciál komunít, v ktorých pôsobia. Počas realizácie projektu sa prehľadli skúsenosti aktérov v tejto téme ako aj v téme neformálneho vzdelávania a kultúry a ochrany kultúrneho dedičstva. Vhodne postavený model projektových aktivít predpokladal nie len osvojenie si teoretických znalostí, ale ich overenie v praxi, čo zvýšilo pravdepodobnosť, že aktéri projektu ich budú vedieť a chcieť aplikovať v podmienkach ich komunít. Okrúhle stoly boli pre lokálneho partnera Assembly of NGOs, ktorá je strešnou organizáciou pre 300 menších mimovládnych organizácií v Bielorusku, veľmi dôležitou platformou, pomocou ktorej mohli spojiť a skoordinať najvýznamnejšie mimovládne organizácie v danom sektore (vzdelávanie, kultúra alebo rozvoj komunít) a vytvárať spoločné stanoviská, ktoré následne komunikujú verejnosti, médiám a tým pádom aj štátnym inštitúciám. Už počas priebehu projektu účastníci školenia o bezpečnosti ITC potvrdili, že získané skúsenosti využívajú aj v praxi.

BOSNA A HERCEGOVINA

Názov projektu: Budovanie kapacít inštitúcií v Bosne a Hercegovine v oblasti obnoviteľných zdrojov energie (OZE) prostredníctvom prenosu slovenských skúseností v oblasti energetiky

Registračné číslo: SAMRS/2014/ZB/1/4

Hlavná sektorová priorita: Obnoviteľné zdroje

Kontraktor: Regionálna rozvojová agentúra Senec – Pezinok, záujmové združenie p.o.

Dotácia ODA SR: 13 092,53 eur

Doba realizácie projektu: január 2015 – júl 2015, projekt bol predčasne ukončený, z dôvodu porušenia podmienok zmluvy vo vzťahu k partnerským inštitúciám.

GRÉCKO

Názov projektu: Humanitárna pomoc v Grécku

Registračné číslo: SAMRS/2016/SYR/1/10

Hlavná sektorová priorita: Humanitárna pomoc – Utečenci v hostiteľských krajinách

Kontraktor: ADRA – Adventistická agentúra pre pomoc a rozvoj, o.z.

Dotácia ODA SR: 39 413,09 eur

Doba realizácie projektu: august 2016 – december 2016

Cieľom projektu bolo znížiť zdravotné riziká v utečeneckých táboroch v okolí mesta Thessaloniki v severnom Grécku, zabezpečiť základné ľudské potreby a zvýšiť kvalitu života ich obyvateľov. Aktivity boli primárne zamerané na rodiny s deťmi, táto skupina tvorila 80-90% z populácie obyvateľov táborov. Implementáciou projektu bola poskytnutá materiálna humanitárna pomoc vo forme hygienických balíčkov a osveťa v oblasti hygieny a prevencie chorôb.

GRUZÍNSKO

Názov projektu: Posilnenie procesu ochrany vôd cez kontrolu vypúšťania odpadových vôd a monitoringu rizikových vodných útvarov v Gruzínsku

Registračné číslo: SAMRS/2014/VP/1/6

Hlavná sektorová priorita: Ochrana vodných zdroj (vrátane zberu dát)

Kontraktor: Výskumný ústav vodného hospodárstva

Dotácia ODA SR: 77 719,00 eur

Doba realizácie projektu: november 2014 – marec 2016

Cieľom projektu bolo posilniť proces ochrany vôd prostredníctvom vyššej a kvalitnejšej kontroly vypúšťania odpadových vôd a monitoringu rizikových vodných útvarov v Gruzínsku. Plánovanými výsledkami projektu bolo vypracovanie mechanizmu pre zlepšenie kontrolnej činnosti inšpekcie v oblasti ochrany vôd v Gruzínsku v súlade s vodnou politikou EÚ a spracovanie metodiky pre operatívny monitoring rizikových vodných útvarov v Gruzínsku na základe Rámcovej smernice EÚ o vodách.

Kontraktor realizovaním týchto aktivít výrazne prispel k riešeniu tejto problematiky v Gruzínsku. Dôležitým aspektom projektu bolo aj zvýšenie spolupráce jednotlivých inštitúcií pri implementovaní požiadaviek, ktoré sú definované v smerniciach EÚ. Jeden z expertov kontraktora bol menovaný Ministerstvom životného prostredia Gruzínska do expertnej skupiny pre prípravu Monitoringu a hodnotenia vodných útvarov povrchovej vody v Gruzínsku.

Zástupcovia VÚVH a Národnej environmentálnej agentúry v Gruzínsku načrtli aj možné oblasti spolupráce v nadchádzajúcom období, ktoré sú zamerané najmä na implementáciu Rámcovej smernice o vodách, prenos skúseností SR pri implementácii vodnej politiky EÚ a taktiež laboratórnu činnosť (štandardizované vzorkovanie a analýzy vôd).

JUŽNÝ SUDÁN

Názov projektu: Posilnenie potravinovej bezpečnosti a výživy farmárskych rodín v Aweil v Južnom Sudáne

Registračné číslo: SAMRS/2014/SSD/01/02

Hlavná sektorová priorita: Poľnohospodárstvo

Kontraktor: Človek v ohrození, o.z.

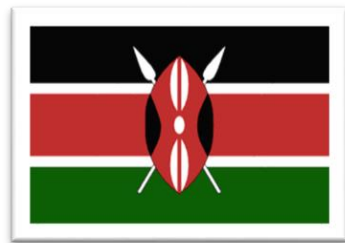
Dotácia ODA SR: 152 745,38 eur

Doba realizácie projektu: október 2014 – september 2016

Projekt bol zameraný na zvýšenie potravinovej bezpečnosti v oblasti Aweil, kde majú obyvatelia problém so zabezpečením dostatočnej výživy najmä počas období sucha. Výsledkom bolo zvýšenie produkcie z fariem, zvýšenie príjmov z pestovania, spracovania a predaja plodín a zlepšenie denných stravovacích štandardov cieľových skupín, ktoré tvorilo približne 1000 farmárskych domácností (niekoľko násobne viac, ako sa pôvodne predpokladalo) zapojených do série školení. Nosnými aktivitami na dosiahnutie výsledkov a cieľov projektu boli praktické tréningy na zvyšovanie efektívnosti používaných farmárskych metód a následného spracovania produkcie a vzdelávanie komunity v oblasti výživy a hygieny. Kontraktor predpokladá následnú disemináciu poznatkov z komunít, s ktorými spolupracoval, ostatným obyvateľom regiónu.

Kvôli zhoršujúcej sa bezpečnostnej situácii bol projekt presunutý na miesto Aweil (z pôvodnej oblasti Deim Zubeir) a kontraktor bol nútený aj zmeniť lokálneho partnera. Celá slovenská časť projektového tímu musela byť z Južného Sudánu evakuovaná, ku koncu projektu bola nútená evakuácia aj zahraničnej časti projektového tímu. Napriek tomu sa takmer všetky nosné projektové aktivity podarilo realizovať včas. Farmári si osvojili rôzne praktiky orby pôdy a chovu hospodárskych zvierat, avšak situácia v krajine je veľmi ťažko predvídateľná a neustále sa zhoršuje. V časoch krízy sú blokované prechody medzi Sudánom a severnou časťou Južného Sudánu a nezjazdne sú aj cesty z hlavného mesta. Bezpečnostné riziká sú veľmi vysoké.

KENSKÁ REPUBLIKA

Názov projektu: Stredná škola, kvalitné vzdelávanie a získavanie praktických zručností pre mladých na vidieku na ostrove Rusinga

Registračné číslo: SAMRS/2014/KEN/01/04

Hlavná sektorová priorita: Vzdelávanie

Kontraktor: Humanistické centrum NAROVINU, o.z.

Dotácia ODA SR: 281 788,00 eur

Doba realizácie projektu: november 2014 – október 2016

Projekt bol zameraný na zabezpečenie prístupu k vzdelávaniu pre mládež na izolovanom ostrove Rusinga na Viktóriinom jazere. Kontraktor zakúpil pozemok, na ktorom začal s výstavbou strednej školy, pričom prvá časť bola postavená a uvedená do prevádzky. Dostavba druhej časti školy je predmetom nadväzujúcej intervencie SAMRS/2015/KE/1/2, ktorá momentálne prebieha. Súčasťou projektu bol v spolupráci s lokálnym partnerom aj rozvoj aktivít, ktoré by mali prispieť k budúcej udržateľnosti a ekonomickej samostatnosti centra a zabezpečiť tak finančný príjem a s tým spojenú nezávislosť od donorov a externej pomoci - konkrétne založenie dielne na spracovanie masenca a chov rýb tilapia v chovných klietkach na jazere.

Názov projektu: Rozšírenie remeselného vzdelania pre sociálne slabé skupiny obyvateľstva v Keni

Registračné číslo: SAMRS/2014/KEN/01/05

Hlavná sektorová priorita: Vzdelávanie

Kontraktor: Dvojfarebný svet, o.z.

Dotácia ODA SR: 202 542,36 eur

Doba realizácie projektu: október 2014 – október 2016

Celkovým cieľom projektu bolo prispieť k zníženiu nezamestnanosti cieľových skupín v slumovej oblasti Langas mesta Eldoret. Intervencia nadväzuje na predchádzajúce aktivity v danej oblasti, realizované z prostriedkov programu SlovakAid. Hlavnými beneficiarmi boli mladí ľudia, matky a pedagógovia základných škôl v regióne. Kontraktor cieľovým skupinám poskytol prístup k odbornému vzdelávaniu v rámci praktických kurzov, svoju kvalifikáciu si zlepšilo celkovo 618 ľudí. Nosnými projektovými aktivitami boli odborné kurzy (kadebnícky, krajčírsky, tkáčsky, PC a kurz podnikateľských zručností) a po ich úspešnom absolvovaní obdržali študenti a učitelia certifikáty. Nakoľko je už vzdelávacie centrum registrované v rámci kenskej vzdelávacej infraštruktúry, certifikáty o absolvovaní odborných kurzov sú platné a uznávané v celej krajine. Kurzy majú na beneficientov pomerne výrazný dopad a je o ne v slume aj veľký záujem, ktorý momentálne prevyšuje kapacity kontraktora aj partnera. Absolventi praktického vzdelávania dokážu samostatne nadviazať na získané poznatky a zručnosti, veľká väčšina absolventiek kurzov krajčírstva, kaderníctva a pletenia na strojoch si dokáže založiť a viesť samostatné podnikanie a zaisť si tak vyšší príjem. V podmienkach slumu je stály príjem veľkým úspechom a vďaka tomu dokážu matky zabezpečiť svojim deťom pravidelnú stravu, lepšiu zdravotnú starostlivosť a uhradiť školské poplatky, čo je pre mnohé rodiny výrazná a významná životná zmena. Kontraktor sa v roku 2016 v rámci výzvy na Keňu uchádzal o dotáciu, ktorá mu aj bola schválená a teda bez prestávky nadviazal na predošlé projektové aktivity.

Názov projektu: Budovanie praktických zručností znevýhodnenej mládeže v Keni – príprava na budúce povolanie

Registračné číslo: SAMRS/2014/KEN/01/07

Hlavná sektorová priorita: Vzdelávanie

Kontraktor: Nadácia Integra

Dotácia ODA SR: 209 408,19 eur

Doba realizácie projektu: október 2014 – október 2016

Hlavným zámerom projektu bolo zabezpečenie kvalifikovaného odborného nadstavbového vzdelávania a praktických zručností pre marginalizované skupiny mládeže. Nosnými aktivitami boli odborné kurzy (návrhár/tkanie, kaderník, kuchár/čaišník, IT, vodoinštalatér, elektroinštalatér) vo vzdelávacom centre Beacon of Hope, ktoré žiaci navštevovali za účelom zlepšovania svojich zručností, aby si zvýšili šance na uplatnenie sa na trhu práce, kariérny rast a budovanie finančnej sebestačnosti a nezávislosti. Želaným výsledkom by malo byť posilnenie konkurencieschopnosti a zabezpečenie pravidelného príjmu študentov v budúcnosti, absolventi kurzov majú možnosť využívať poskytnuté kontakty na potenciálnych budúcich zamestnávateľov, no samotný úspešný vstup na trh práce je na ich vlastnej zodpovednosti. Súčasťou projektu bolo aj zvyšovanie kvality samotného vzdelávania, ako aj počtu vyskolených pedagogických kapacít používajúcich inovatívne metódy výučby.

Názov projektu: Podpora podnikateľov v oblasti podnikania a manažmentu vody a zlepšenie prístupu miestnej komunity k pitnej vode

Registračné číslo: SAMRS/2015/SU/01/01

Hlavná sektorová priorita: Voda a sanitácia

Kontraktor: AQUA Solutions, s.r.o.

Dotácia ODA SR: 30 313,46 eur

Doba realizácie projektu: október 2015 – október 2016

Hlavným projektovým zámerom bolo nadviazanie spolupráce, posilnenie existujúcich kontaktov a vznik nových obchodných partnerstiev kontraktora v Keni, v oblasti dostupnosti a úpravy vody. Kontraktor si dal za cieľ zlepšiť prístup k pitnej vode obyvateľom vybraných regiónov a následný vznik 15-20 nových obchodných partnerstiev. Po predložení a napriek realizácii a implementácii takmer všetkých projektových aktivít a naplneniu výsledkov sa mu nepodarilo uvedené ciele dosiahnuť. Na jednej strane chýbalo úspešné prepojenie výsledkov s cieľmi projektu a na strane druhej bol špecifický cieľ v podobe 15-20 nových partnerstiev príliš ambicióznym. Kontraktor je však stále v procese niekoľkých rokovaní s potenciálnymi obchodnými partnermi, ako aj lokálnymi štátnymi autoritami, ktoré boli naštartované práve vďaka danému projektu. Miera udržateľnosti teda závisí od jeho schopnosti ďalej budovať kontakty a odberateľské vzťahy. Podarilo sa mu identifikovať dva segmenty (NGOs a štátne inštitúcie), na ktoré by sa chcel do budúcnosti zamerať, keďže predstavujú väčší potenciál pre nadviazanie obchodných partnerstiev.

Názov projektu: Zníženie chudoby a posilnenie potravinovej bezpečnosti na pobreží Keny prostredníctvom rozvoja hospodárskych aktivít obyvateľov a trvalo udržateľného využívania morských zdrojov

Registračné číslo: SAMRS/2014/KEN/01/14

Hlavná sektorová priorita: Poľnohospodárstvo

Kontraktor: Človek v ohrození, o.z.

Dotácia ODA SR: 248 449,68 eur

Doba realizácie projektu: október 2014 – september 2016

Cieľom projektu bolo zvýšiť potravinovú bezpečnosť v pobrežnom kraji Kilifi a to prostredníctvom zavádzania nových efektívnych hospodárskych metód, diverzifikácie potravín, zvyšovanie pridanej hodnoty produkcie a racionálneho hospodárenia s morskými zdrojmi pri súčasnom vzdelávaní o ochrane a zveladovaní životného prostredia. Cieľovými skupinami bolo 5 miestnych škôl a komunitné skupiny farmárov v pobrežných oblastiach regiónu. Kontraktor realizoval sériu tréningov, školení a mentorských programov. V rámci projektových aktivít na rozvoj včelárstva sa dosiahli pomerne pozitívne výsledky a ciele, keďže 4 z 5 skupín zaznamenali zvýšenie objemu aj kvality produkcie, pričom mnohí včelári začali aj s výrobou ďalších tovarov s vyššou pridanou hodnotou (kozmetika, sviečky). Sekcia aktivít zameraných na racionálne využívanie morských zdrojov bola počas trvania projektu upravovaná, namiesto rýb sa kontraktor rozhodol chovať morské raky, po ktorých je v oblasti vyšší dopyt. Komunitné workshopy a propagačné kampane sa pomerne úspešne rozšírili medzi skupiny obyvateľov v oblasti. Výsledky v jednotlivých komunitách sa dosť rôznia, niektoré skupiny sú aktívne, iné museli byť v dôsledku zlej dynamiky z projektu vylúčené. Zaujímavým prvkom projektu bolo zapojenie sa do regionálneho programu Plan Vivo, vďaka čomu celková miera udržateľnosti stúpa.

© Človek v ohrození, o.z.

KOSOVO ¹⁾

Názov projektu: Budovanie kapacít občianskej spoločnosti Severného Kosova prostredníctvom Slovenského fondu pre verejnú politiku na Balkáne

Registračné číslo: SAMRS/2014/ZB/1/7

Hlavná sektorová priorita: Občianska spoločnosť

Kontraktor: Nadácia Pontis

Dotácia ODA SR: 88 462,38 eur

Doba realizácie projektu: december 2014 – február 2016

Cieľom projektu bolo prispieť k podpore demokratizačných procesov v severnom Kosove cez zdieľanie skúseností slovenskej občianskej spoločnosti z participatívnej demokracie. Prostredníctvom grantového kola v rámci programu Slovenský fond pre verejnú politiku na Balkáne sa mladí ľudia zapojili do tvorby verejnej politiky a správy vecí verejných. Kolektívy študentov, mladých ľudí a angažovaných MVO dostali príležitosť spolupracovať so slovenskými mentormi, ktorí preniesli slovenskú skúsenosť z budovania aktívnej občianskej spoločnosti. Kontakt zintenzívnilo aj 5 študijných ciest na Slovensko. Výsledkom malých grantov bolo riešenie konkrétneho lokálneho problému s kvantifikovateľnými indikátormi v spolupráci s miestnymi úradmi. Na záver boli všetky individuálne projekty predstavené na trhu mimovládnych organizácií určenom pre donorov prítomných v Kosove. Projekt staval na skúsenostiach z úspešného pôsobenia Slovenského fondu pre verejnú politiku na Balkáne. V uplynulých rokoch podporení analytici a aktivisti mimovládnych organizácií poskytli získané skúsenosti ako konzultanti individuálnych projektov.

MOLDAVSKO

Názov projektu: Budovanie kapacít miest v oblasti integrovaného mestského plánovania v regionálnom kontexte

Registračné číslo: SAMRS/2014/01/12

Hlavná sektorová priorita: Decentralizácia

Kontraktor: Regionálna rozvojová agentúra Senec – Pezinok, záujmové združenie p.o.

Dotácia ODA SR: 94 247,44 eur

Doba realizácie projektu: január 2015 – júl 2016

Projekt sa zameriaval na zlepšenie výkonu úloh územných samospráv a posilnenie ich významu pre miestny a regionálny rozvoj v centrálnom regióne. Špecifickým cieľom projektu bolo posilnenie kapacít miest v oblasti integrovaného mestského rozvoja v kontexte regionálneho rozvoja prostredníctvom zdieľania skúseností podobných slovenských miest, s dôrazom na praktický prístup a tvorbu sietí. Výsledkami projektu sú vypracovaná analytická štúdia mestského rozvoja, interaktívna mapa a vypracované koncepty projektov rozvoja 12 miest centrálného regiónu.

¹⁾ V súlade s rezolúciou BR OSN č. 1244/99

Názov projektu: Nezávislá samospráva: predpoklad demokratizácie na lokálnej úrovni v Moldavsku

Registračné číslo: SAMRS/2014/MD/1/20

Hlavná sektorová priorita: Decentralizácia a podpora samosprávy

Kontraktor: Nadácia Pontis

Dotácia ODA SR: 85 462,95 eur

Doba realizácie projektu: január 2015 – 31.marec 2016

Cieľom projektu bolo poskytnúť podporu v procese budovania kapacít miestnej samosprávy a jej kľúčových štruktúr a komunikácie s verejnosťou. Prostredníctvom transferu slovenských skúseností z transformačného procesu projekt prispel k intenzifikácii územnej a fiškálnej decentralizácie v oblasti verejnej správy, čím posilnil úlohu miestnej samosprávy. Projekt sa realizoval prostredníctvom troch kľúčových aktivít: 1. budovanie kapacít; 2. komunikácia s verejnosťou a 3. štrukturálny dialóg. Výsledkami projektu sú posilnené kapacity kancelárie CALM a jeho členských samospráv, zrealizované komunikačné kampane o úlohách a poslaní miestnej samosprávy v Moldavsku a vytvorenie predpokladov pre štrukturálny dialóg medzi centrálnou vládou a územnou samosprávou na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni, ako kľúčový predpoklad strategického plánovania, zlepšenie výkonu a kvality služieb občanom poskytovaných územnou samosprávou miestnym partnerom CALM.

Názov projektu: Perspektíva európskej budúcnosti moldavských regiónov

Registračné číslo: SAMRS/2014/MD/01/10

Hlavná sektorová priorita: Občianska spoločnosť

Kontraktor: Výskumné centrum Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku, n.o.

Dotácia ODA SR: 91 236,15 eur

Doba realizácie projektu: január 2015 – apríl 2016

Cieľom predkladaného projektu bolo zvýšenie kvalifikovanej informovanosti a aktívnej participácie regiónov Moldavska na verejnej celospoločenskej diskusii o základných otázkach vzťahoch Moldavska a EÚ ako aj európskej budúcnosti Moldavska. Projekt sa sústredil predovšetkým na osem identifikovaných moldavských regiónov s nízkou úrovňou kvalifikovanej informovanosti (Balti, Taraclia, Ocnița, Dubasari, Basarabeasca, Donduseni, Edinet a Gagauzsko). Projekt prostredníctvom navrhovaných aktivít podnecoval dialóg medzi cieľovými skupinami, poskytol relevantné a odborné informácie a vytvoril mechanizmus na pravidelnú otvorenú debatu v podobe série šestnástich verejných debát v 8 regiónoch a celoštátnej konferencie. Výsledkom projektu sú aj dve komplexné štúdie o informovanosti v jednotlivých regiónoch, a o „best-practices“ EÚ z oblasti delby moci medzi centrálnou a regionálnou úrovňou, ktorá je v súčasnosti pre Moldavsko jednou z kľúčových tém.

Názov projektu: Podpora spracovania programu opatrení pre oblasť sanitácie vôd ako súčasť plánov manažmentu povodí v Moldavsku

Registračné číslo: SAMRS/2014/MD/1/6

Hlavná sektorová priorita: Odpadové hospodárstvo

Kontraktor: Výskumný ústav vodného hospodárstva

Dotácia ODA SR: 72 455,10 eur

Doba realizácie projektu: november 2014 - jún 2016

Moldavsko, ako transformujúca sa krajina, čelí rôznym problémom a výzvam aj v oblasti vodného hospodárstva a ochrany životného prostredia. Súčasťou transformačného procesu je aj implementácia smernice 91/271/ES, ktorá sa týka čistenia komunálnych odpadových vôd. Projekt bol dizajnovaný tak, aby svojimi aktivitami a stanovenými cieľmi prispel k spracovaniu právnych predpisov potrebných k implementácii smernice MŽP Moldavska. V rámci realizácie projektu bola vypracovaná Metodika pre stanovenie emisných limitov vypúšťania odpadových vôd a prípustné koncentrácie v povrchovej vode, Metodika na určenie aglomerácií a návrh aglomerácií v pilotnom povodí Lapusna, Návrh citlivých oblastí vodných útvarov povrchových vôd v pilotnom povodí a a protokol pre priemyselné zdroje znečistenia.

Názov projektu: Jeden svet na školách v Moldavsku – výchova k ľudským právam prostredníctvom dokumentárnych filmov.

Registračné číslo: SAMRS/2015/MD/1/6

Hlavná sektorová priorita: Decentralizácia a podpora samosprávy

Kontraktor: Človek v ohrození, n.o.

Dotácia ODA SR: 75 156,10 eur

Doba realizácie projektu: november 2015 – október 2016

Cieľom projektu bola podpora tolerance a dialógu o ľudských právach medzi študentmi a učiteľmi stredných škôl, pomocou využívania audiovizuálnych materiálov vo výučbe, čo prispelo k zvýšeniu občianskej participácie a záujmu o dodržiavanie ľudských práv medzi mladými ľuďmi v Moldavsku. Tento cieľ bol naplnený prostredníctvom dokumentárneho filmu, ktorý predstavuje efektívny nástroj ako sprostredkovať školám a mladým ľuďom aktuálne ľudsko-právne témy. Správne vybrané filmy spolu s následnou diskusiou poskytli študentom nie len nové informácie, ale aj príležitosť a schopnosť sa nad nimi kriticky zamyslieť, diskutovať o nich a vytvoriť si k nim vlastný postoj. Poskytnutím malých grantov, mali študenti príležitosť svoj záujem o ľudsko-právne témy premietnuť do konkrétnej akcie, čo je dôležitý krok k tomu, aby si začali uvedomovať, že sami môžu prispieť ku konkrétnej pozitívnej zmene v spoločnosti a začali byť občiansky aktívnejší. Výsledkom projektu je sada filmov o ľudských právach a podporné metodické materiály, vyškolení učitelia stredných škôl v téme ľudských práv.

UKRAJINA

Názov projektu: Škola aktívneho občianstva, Ukrajina – Slovensko

Registračné číslo: SAMRS/2015/UA/1/3

Hlavná sektorová priorita: Budovanie demokracie a občianskej spoločnosti

Kontraktor: PDCS, o.z.

Dotácia ODA SR: 100 000,00 eur

Doba realizácie projektu: október 2015 – december 2016

Cieľom projektu bolo odovzdať slovenské skúsenosti z oblasti budovania autentickkej demokratickej samosprávy, komunitných iniciatív, občianskej participácie na miestnej úrovni, ochrany práv, ale aj riešenia konfliktov a problémov pri rozvoji regiónov a komunít súvisiacich so životným prostredím, vlastníckymi právami, národnostnou a etnickou toleranciou a zapájaním marginalizovaných komunít. Kontraktor sa zameriaval na päť kľúčových skupín obyvateľov zo života miestnych komunít: zástupcov samosprávy, podnikateľov, médií, mimovládnych organizácií a vnútorných prisídlencov, ktorí sa snažia začleniť sa do nových, často veľmi odlišných komunít než tie, ktoré stratili kvôli vojne. Prostredníctvom aktivít projektu, ktorými boli najmä tréningy, on-line konzultácie, študijná cesta a konferencia, si účastníci doplnili chýbajúce skúsenosti a zručnosti z formovania demokratického procesu. Prostredníctvom mikrograntovej schémy realizovali malé projekty na zlepšenie života komunít a rešpektovanie ľudskej dôstojnosti vo vzťahu občan - verejná správa. Projekt prispel k zefektívneniu fungovania samospráv a zlepšil komunikáciu medzi rôznymi skupinami obyvateľstva v cieľových mestách. Prispel tak významnou mierou k procesu decentralizácie a príprave miest na nové úlohy a kompetencie.

ZVEREJNENIE VÝROČNEJ SPRÁVY SAMRS ZA ROK 2016 A DÁTUM KONANIA VEREJNÉHO ODPOČTU

Zverejnenie výročnej správy SAMRS za rok 2016 - elektronickou formou:

Úrad vlády Slovenskej republiky: www.uvsr.sk

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky: www.mzv.sk

Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu: www.slovakaid.sk

Verejný odpočet sa uskutoční dňa 19. mája 2017 v čase od 10:00 do 12:00 hod., v priestoroch Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu, Pražská 7, 811 04 Bratislava.

Slovenská agentúra pre medzinárodnú
rozvojovú spoluprácu

Grösslingová 35
811 09 Bratislava

www.slovakaid.sk
Facebook: SlovakAid / ISSUU: SlovakAid

Find us on
Facebook

issuu

Pinterest

vimeo

You Tube